

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1957. szeptember 15. 7 ór. -- perc

Kivételes nyugdíjat kapnak Nógrádban a szakszervezeti mozgalom régi harcosai

1957. szeptember 15.

A bányász szakszervezet Nógrád megyei elnöksége bizottságot alakított, amely felülvizsgálta a husz évi, vagy ennél régebbi tagsággal rendelkező szakszervezeti tagok nyugdíjellátását. A szakszervezeti mozgalom veteránjait úttörő munkásságuk elismerésül kivételes nyugdíjra terjesztik elő. /MTI/

Előadásokat, vitákat rendeznek a fiatalok neveléséről Borsodban

1957. szeptember 15.

A Borsod megyei tanács művelődési bizottsága - a pártbizottságok és a KISZ-szervezetek segítségével - a járási és községi művelődési otthonokban előadásokat rendez az ifjuság helyes neveléséről. A vitákra - amelyeket kiváló szakemberek vezetnek - meghívják a szülői munkaközösségek tagjait és az iskolák nevelőit. /MTI/

Hét darab, egyenként 2 és fél kilós őszállat-fogát találtak Kemendollár határában

1957. szeptember 15.

A Zala megyei Kemendollár község közelében a szőlő-hegyre vezető úton, a földből kiállva, őszállat-fogakat, úgynevezett dinotherium-fogakat talált Ács Ferenc dolgozó paraszt. A talált hét fog nagyságára jellemző, hogy súlyuk egyenként két és fél kiló. Ács Ferenc a fogakat elküldte az Országos Természettudományi Múzeumnak. A hatalmas fogak lelőhelyén a közeljövőben ásatásokat kezdenek, hogy feltárják a többszázézer éve élt őszállat többi maradványait. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1957. szeptember 15. 7 óra 05 perc

Tiszekécskén megalakult Bács megye első iskola-szövetkeze

1957. szeptember 15.

Most adták át a tiszekécskei 1. számú általános iskola tanulóinak az első Bács megyei iskola-szövetkezet működési engedélyvét. Az iskola-szövetkezet, a földművelésszövetkezet fiókjaként működik. A bolttal kapcsolatban minden munkát a tanulók végeznek el. A kis üzletben iskolaszereket árúsítanak és büfét rendeztek be. A tanév megnyitása óta tízezer forint forgalmat bonyolítottak le.

A szövetkezetnek háromszáz gyermek-tagja van. Maguk választották a vezetőséget, az anyagbeszerzőt, az elnököt és a könyvelőt is, akik természetesen a legjobb tanulók. /MTI/

Új könyvek készülnek Tolna megyéről

1957. szeptember 15.

Tolna megyéről két újabb érdekes tanulmány készül. Az egyik a bonyhádi járás történetét ismerteti, amelyen hattagú bonyhádi munkacsoport dolgozik egy esztendő óta. A másik tanulmányt dr. Hadnagy Albert szekszárdi levéltáros írja az 1763-as ozorai aratósztrájkáról. /MTI/

Négymillió forintos költséggel általános iskola épül Kisteleken

1957. szeptember 15.

Gsongrád megye legnagyobb községében, Kisteleken a felszabadulás óta a második iskola épül. A néhány éve megnyitott gimnázium után most nyolctantermes általános iskola építését kezdték meg.

A nagy tornateremmel, szertárakkal, uttörőszobával ellátott kétemeletes iskola és igazgatói lakás építésére mintegy négymillió forintot fordítanak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1956. szeptember 15. 7 óra 10 perc

Nyolcszázhetven hallgató tanul az új tanévben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen

1957. szeptember 15.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem szombaton tartotta tanévnyitó ünnepélyét. Hétfőn 870 hallgató - köztük 160 elsőéves - kezdi meg a tanulást.

Dr. Ruth Tivadar, a Pécsi Orvostudományi Egyetem dékánja az alábbiakat mondta a Magyar Távirati Róda munkatársának az új tanév feladatairól:

- Már a tanév kezdetén nagy súlyt helyezünk az elmúlt esztendőben leromlott tanulmányi színvonal emelésére. Ennek érdekében szemléletesebbé, érdekesebbé tesszük az előadásokat. Reméljük, hogy tájékoztatjuk a hallgatókat a szovjet és nyugati orvostudomány eredményeiről. Ismét megalakítjuk a tudományos diákköröket. Az egyetem professzorai külön is segítik a tudományos kutatómunka iránt érdeklődő hallgatókat.

- Az egyetemi hallgatók körében esetleg még fellelhető eszmei zűrzavar tisztázásán az egyetemi tanács, a párt- és a KISZ-szervezet közösen dolgozik. Szemináriumokon ismertetjük az orvos-jelöltekkel az ellenforradalom okait, eseményeit és következményeit.

- Régi törekvésit is megvalósítja az orvostudományi egyetem: szorosabb kapcsolatot teremt a megye és Pécs város vezető szerveivel, a párttal és a tanáccsal. Az egyetem többek között messzemenő segítségét ajánlotta fel a közegészségügyi és falugészségügyi helyzet javításához.

- Az 1957-58-as tanév nagyjelentőségű az egyetem életében. Ebben az évben kezdik megvalósítani azt a tízéves fejlesztési programot, amelyben felépítik az új pécsi egyetemi várost. Az egyetemi város tervének egy része elkészült, kivitelezése 1958-ban kezdődik. A nemcsak európai, hanem világviszonylatban is jelentős egyetemkomplexum 1967-re, a pécsi egyetem alapításának 600. évfordulójára épül fel. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1957. szeptember 15. 7 óra 15 perc

Felépült a századik családi ház Sztálinvárosban

1957. szeptember 15.

A sztálinvárosi tanács körülbelül 150 ház-helyet utalt ki a családi házat építőknek. A Dunci Vas-mű és más sztálinvárosi vállalatok dolgozói szívesen használják fel az építkezésekhez a nagyvolvasztótól kapott salakkövet és a granulált salakból préselt tömböket. Juhos Károly, az ércelőkészítő és érc-tömörítő művezetője a napokban költözött be salakkövel és salaktéglával épített kétszoba-konyhás, fürdőszobás családi házába. Ez a századik családi ház, amelyet az utóbbi három esztendőben Sztálinvárosban felépítettek.

Jelenleg még körülbelül ötven családi házat építenek. A városi tanácsnál igen nagy az érdeklődés a házhelyek iránt. A hároméves terv során az újonnan kiutalendő házhelyeken két-háromszáz családi ház építésére számítanak.

MTI/

Feltárják a babócsai gázmezőt

1957. szeptember 15.

Babócsa község határában, ahol a múlt évben az egyik furásból gáz tört fel, jelenleg is több furóberendezés dolgozik, januártól kezdve pedig még több furást végeznek, hogy felmérhessék milyen mennyiségű és mekkora értékű gázt takar a babócsai homok. Az eddigi kísérleti furások azt bizonyítják, hogy a feltörő gáz, amely nagymennyiségű könnyű parlatot hoz magával a felszínre, igen értékes. /MTI/

Két újfajta könnyű traktoreke

1957. szeptember 15.

Az őszi szántásnál két újfajta traktorekét bocsát próbára a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár. Ezek könnyebb típusok, mint az eddig gyártott háromvasu ekék és a Zetor traktorokhoz is jól használhatók. Az egyik KE 230-as jelű, kétvasu függesztett eke. Vasszerkezetére a talajnak megfelelően háromféle ekefej szerelhető. A másik az ugyancsak kétvasu, de kerekkel ellátott UFE jelű csövészes eke. A hónap végéig az előbbiből tíz, az utóbbiból három kísérleti példány készül el. Az őszi tapasztalatok alapján mindkét eke-típus sorozatgyártását a jövő évben kezdik el. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1957. szeptember 15. 7 óra 20 perc

Téli felkészülés a Győri Textilművekben

1957. szeptember 15.

A Győri Textilművekben a téli felkészülés során kijavították a házi erőtelep gőzgépet, és így napi 1.000 forint megtakarítást érnek el ezzel, hogy kevesebb áramot vesznek át az országos hálózatról. Jelentős gőzmegtakarítást jelent majd a fűtési idényben, hogy a szövőde egyszoros ablakait üvegtégla fállal helyettesítik. Négy száz négyzetméter ablakot pótolnak kétsoros üvegfállal. Kiszámították, hogy az üvegtégla ablakokkal ellátott szövőterem felfűtéséhez erősen hideg napokon óránként másfél tonna gőzzel kevesebb kell. Kilencven fűtési napot számítva a megtakarítás eléri a 150.000 forintot. Az üvegtégla alkalmazása ezzel az előnnyel is jár, hogy a szövőteremben jobban biztosíthatják az előírt légnedvességet, ami előnyös a termelésre és a minőségre. /MTI/

Új hidak épülnek Szolnok megyében

1957. szeptember 15.

Szolnok megyében több új hidat építésével könnyítik meg a közlekedést. A közelmúltban Zagyvarétkáson áták átrendeltetésének a több mint másfélmillió forint költséggel épült betonpályás, vasszerkezetű hidat. Jelenleg a szolnoki közúti Zagyva-hidat építik. Erre négy és fél millió forintot fordítanak és előreláthatólag a jövő évben készül el. Új hidat építenek a szolnoki Malomzugnál is, ahol a Románia-tól kapott vasbetonhidat szerkezetet építik be. Jászfelső-szentgyörgy és Pusztamonostor, valamint a környező községek lakosainak kívánságára rövidesen megkezdik a jászfelső-szentgyörgyi Zagyva-hidat építését is, amely elsősorban a vidék mezőgazdasági szállításait könnyíti meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás 1957. szeptember 15. 7 óra 25 perc

A jövő hónapban megkezdik az üzemszerű termelést a sajió-
lászlófalvi külszíni bányában

1957. szeptember 15.

A bükkaljai bányászok Sajiólászlófalva határában új külszíni bányát nyitnak. A cöcknem hét méter vastag földréteg letakarítási munkáit teljesen gépesítették, s már gyors ütemben készül a bánya első nyitórúka. A munkák során naponta 8-10 vagon szenet termelnek, de a hűten már volt olyan műszak is, amikor 21 vagonos teljesítménnyel zártak. Az új külszíni bányában a terv szerint kétszáz áru frontfejtést alakítanak ki, ahonnan koporó és gumi szállítószalagokkal továbbítják a szenet. Az új külfejtésű bányában előreláthatólag a jövő hónap végén megkezdik az üzemszerű termelést. /MTI/

Kiskosztümök, vasalatlan rakásu, bőrlju szövetrohák készü-
lnek ósare és tölre a Debreceni Ruhagyárban

1957. szeptember 15.

A Debreceni Ruhagyárban a harmadik és negyedik negyedévben nagymennyiségű női szövetrohát készítenek. 25.000 kiskosztüm és szövetroha, 16.000 lényke és bakfisruha, 25.000 kaména és sportszövet szoknya kerül ki az év utolsó két negyedében a Debreceni Ruhagyárból. Az új modellek nagyrésze saját tervezésű. A kiskosztümök inkább egyenes vonalúak. A ruhák vasalatlan rakással, bőrljuval, franciás felsőrészzel készülnek. Bevarrott ujjal, alig akad a ruhák között, inkább a denevér ujj, az éjtett váll és a japánujj a divatos. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás 1957. szeptember 15. 7 óra 30 perc

Ötmillió forint gyümölcsmagból

1957. szeptember 15.

Szegeden kezdte meg működését az ország első gyümölcsmagfeldolgozó üzeme. Évente mintegy kétszáz vagon barack-, szilva- és egyéb gyümölcsmagból távolítják el gépekkel és kézi erővel a csonthéjat. A megtisztított magot osztályozva szállítják a feldolgozó üzemeknek. Sok-száz mázsa barackmagot az édesipar használ fel. A szilva, a paradicsom és a paprika különféle olajokat készítenek. Az eddig tulajdonképpén hulladékba került gyümölcsmagból évente mintegy ötmillió forint értékű ipari nyersanyagot készítenek a vállalatnál. /MTI/

Magjából

Október 1-től a Debreceni városi tanács kezelésében mű-
ködik az Arany Bika szálloda

1957. szeptember 15.

A Belkereskedelmi Minisztérium október elsejével átadja az Arany Bika szállodát a debreceni városi tanács kezelésébe. A szálloda a debreceni városi tanács kezelt város reprezentatív vendéglője és szállodája lesz. Ebben az évben 600.000 forintos költséggel felújították a szálló egy részét, megjavították a tetőzetet. A tervek szerint jövőre, nyolcszáz ezer forintos beruházással külsejét is újrarésszólják. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1957. szeptember 15. 7 óra 35 perc

Jövőre több mint százezer mosógépet gyártanak a Hajdusági Iparművekben

1957. szeptember 15.

Az év végéig a már közismert szögletes mosógépből 25.000-et gyárt a téglási Hajdusági Iparművek. Az új típusú hengercsukós mosógépből is elkészült az első kétszázszoros széria. A negyedik negyedévben ezt tökéletesítik és a súlyát is csökkentik 10 kilóval. Ez a mosógép zománczott lesz. A jövő év elején az első centrifugál szárítóval felszerelt korszerű mosógépek is megjelennek a piacon. Ezerkilencszázötvennyolcban már több mint 100.000 mosógép készül az üzemben. /MTI/

Borsod megyében a felszabadulás óta 118 községet villamosítottak

1957. szeptember 15.

Borsod megyében a felszabadulás előtt mindössze 90 község volt villamosítva. Az elmúlt 12 esztendőben 118 faluban váltotta fel a petróleum lámpát a villanyégő.

Hernádbüdön szombat este gyult ki a fény. Itt több mint 250.000 forintos költséggel 67 lakásba vezették be a villanyt. A kis falu utcáin 11 közvilágítási lámpát szereltek fel. A dolgozók 29.000 forint értékű társadalmi munkával segítették községük villamosítását. A felszabadulás óta az a 118. villamosított község a megyében. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás 1957. szeptember 15. 10 óra - perc

Új bányagépek segítik az oroszslányi bányászok munkáját

1957. szeptember 15.

Az oroszslányi bányászok munkáját az idén mintegy ötmillió forint értékű bányagép segíti. A már megszokott felrakó gépeken, kaparó- és gumiszalagokon kívül, újfajta, az oroszslányi bányákban eddig még nem alkalmazott felrakógépek és kombájnok érkeznek a szénmedencébe. Legutóbb helyezték üzembe a XIX-es alnában az első PML-5-88 felrakógépet. A kemény széntelepben is jól dolgozó lengyel felrakógép teljesítménye óránként meghaladja a husz köbmétert.

A vágatkihajtások meggyorsítására rövidesen új szénkombájnt és könnyen kezelhető és irányítható Hidasi-féle rakodógépet kapnak.

Tízmillió forintot fordítanak az idén Pest megyében művelődésügyi beruházásokra

1957. szeptember 15.

Tízmillió forintot - a tavalyinál tizenöt százalékkal nagyobb összeget - fordít az idén Pest megyei tanács művelődésügyi beruházásokra. Többek között tizenhat általános iskolai és nyolc gimnáziumi tanterem, valamint ötvenszemélyes óvoda épül a megyében. Vácdukan egy műemlék-jellegű kastélyt nyolcvanszemélyes gyermekotthonná alakítanak át. Tápiszentmártonban ősszel avatják fel az új művelődési házat, amelynek építését a lakosság társadalmi munkával segítette. /MTI/

Megkezdték az első kaspé-téglaház építését Kaposvárott

1957. szeptember 15.

Kaposvárott nagyszánu érdeklődő előtt kezdte meg a Somogy megyei MESZÖV építési osztálya a kohósalakból készült, ugynevezett kaspé-téglaház bemutató építkezését. A kaspé-téglából épülő első kaposvári ház falait egy nap alatt felhúzták. Az érdeklődők örömmel fogadták a MESZÖV-nek azt az intézkedését, hogy a tulajdonában levő négy kaspé-téglagyártó gépet kölcsönadja az építkezni kívánóknak. /MTI/

B 10 kiadás 1957 szeptember 15 10 óra 15 perc

Rövidesen megjelenik néhai Manninger G. Adolf "A talaj sekély művelése" című könyve

1957 szeptember 15

A magyar mezőgazdasági szakemberek körében az elmúlt években sok vita volt arról, hogy a talaj mély, vagy sekély művelése a helyes. Néhány évvel ezelőtt teljesen egyoldalú nézetek kerelkedtek felül, amelyek a mélyművelést, mint egyetlen üdvözítő módszert, receptként irták elő egész mezőgazdaságunk számára. A sekély művelés híveinek emiatt sok méltánytalanságban volt részük. Ezek közé tartozott a talajművelés kiváló szakértője, néhai Manninger G. Adolf egyetemi tanár is. Azóta kiderült, hogy a mélyművelést nem szabad receptként előírni, mert bizonyos adott viszonyok között a sekélyművelés a helyes agrotechnikai eljárás. Bebizonyosodott ez többek között Malcev szovjet tudós ismert sikeres kísérleteiben, amelyek a nagyüzemi gyakorlatban is igen jól beváltak. A Mezőgazdasági Könyvkiadó most kiadja Manninger G. Adolf "A talaj sekély műveléséről" című posztumusz munkáját, amely ismerteti az elhunyt tudós sok évtizedes gyakorlatból leszűrt értékes tapasztalatait, megállapításait, amelyek igazáért évtizedeken át bátran harcolt. A könyv, amelyet a szerző fia Manninger István rendezett sajtó alá, részletesen foglalkozik az ellenvéleményekkel is. /MTI/

- o -

Csaknem száz holdon telepítenek új gyümölcsösöt, illetve ültetnek pótlásokat az ősszel a Győr megyei tsz-ek

1957 szeptember 15

Győr megyében a jövő évben már alig akad olyan termelőszövetkezet, amelyiknek ne lenne gyümölcsös. Az ősszel a megye tsz-eiben 57 holdon telepítenek új gyümölcsösöt, a régi gyümölcsösökben pedig 40 holdon pótolják a kiöregedett fákat. Az elültetendő nyolcezer csemete zömmel téli alma. Az új telepítések alá a mosonmagyaróvári gépállomás Sztálinyecz traktorral 60 centiméter mélységben forgatja meg a talajt. Október elején már elültetik az ország legjobb hírű csemetekertjeiből szállított fákat. A fiatal gyümölcsösökben köztesként 270.000 tő, Fertődön nemesített szamócát ültetnek.

Az egyéni gazdák és a kertés házak tulajdonosai is bővítik gyümölcsösüket. Mintegy 50.000 csemetét igényeltek, amellyel 600 holdat tudnak betelepíteni. /MTI/

- o -

B 11 kiadás 1957 szeptember 15 11 óra - perc

Laboratóriumból irányítják a gyümölcsösök telepítését Baranyában

1957 szeptember 15

A múlt évben kezdte meg működését Pécsen az állami gazdaságok első vidéki laboratóriuma. A laboratórium munkatársai tudományos alaposan vizsgálják meg többek között a gyümölcsösök telepítésére szánt taljakat. Eddig mintegy 600 holdról készítettek tájtérképet. A feldolgozott talajminták alapján megállapították, hogy a hecsék-vidék mészben gazdag löszföldje főleg csonthej, a gyümölcsfák telepítésére alkalmas. A Dráva-menti öntéstalajok viszont inkább az almának és a szilvának kedveznek.

A pécsi központi laboratórium irányításával az idén nagyobbáru gyümölcsstelepítés kezdődött a baranyai állami gazdaságokban. Tavasszal a babarci dombokon 300 holdon szilva- és barack,- Békáscsaba pedig 218 holdon dió, mandula- és szilvacsemetéket ültettek. Most ősszel egyszerre hat helyen, összesen 530 holdon telepítenek gyümölcsösöket, első sorban a mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmas földeken. A terv szerint két év alatt mintegy 1.200 holddal növelik a gyümölcsösök területét a megye állami gazdaságaiban. /MTI/

- o -

"Elültetik" a vadászok és a szarvasokat

1957 szeptember 15

Veszprém megye erdőszegélyein az utóbbi években nagymértékben megnőtt a vadállomány, különösen a vaddisznók szaporodtak el. Ősszel, a kukoricaérés idején a vaddisznók csordákban lépik el a szántóföldeket és ilyenkor hiábavaló minden védekezés, tüzugyújtás, kolompolás és a földek elkerítése, tetemes károkat okoznak. A vadászok hajtóvadászaton, éjszakai leses tucatszámra ejtik el a falánk vadakat, de ezzel sem lehet őket teljesen elriasztani.

A keszthelyi erdőgazdaság rezervátumában úgy igyekeznek segíteni a dolgot, hogy vadföldöket telepítenek. A nagyobb tisztásokon rozsot, zabot, heréseket és pillangósokat vetettek és ezekre a földekre szoktatták a vadakat. Az évelő herésekkel és pillangósokkal bevetett földeken éjszakai leses csordaszámra legelnek a vaddisznók, a szarvasok és az őzek. A vadlegelők közelében vályukban sötét, a vízszegény helyeken itatókat raktak le. Az új módszerek máris tapasztalható a jó hatása: a vadkárok lényegesen csökkentek. /MTI/

- o -

B 12. kiadás 1957 szeptember 15 12 óra - perc

Több mint hétezeren váltottak színházi bérletet Szegeden

1957 szeptember 15.

Szegeden nagy az érdeklődés az új színházi évad előadásai iránt. A Szegedi Nemzeti Színházba már eddig több bérletet váltottak, mint tavaly. Az üzemek és hivatalok dolgozói közül 400-an jegyeztették bérletet. Mintegy 3000 diák, -gimnáziumi és technikum tanuló- jár majd rendszeresen színházba. A városban eddig több mint hétezeren váltottak színházbérletet.

Az év hátralevő négy hónapjában tíz operaelőadást tart a színház. Az új bemutatók: Erkel "Hunyadi László" és Puccini: "Manon Lescaut" című operája mellett felújítják az elmúlt években játszott műveket, többek között a Fidelit, a Pillangókisasszonyt, az Alarcosbált. Erre a tíz előadásra külön bérletet lehet váltani. Néhány nap alatt többszázan jelentkeztek az operasorozat előadásaira. /MTI/

- o -

Hatvanhatezer forintot gyűjtöttek a hajdu-bihari asszonyok a gyermekváros céljaira

1957 szeptember 15

Napról-napra gyűlik a pénz Hajdu-Bihar megyében is a gyermekváros építésére. A debreceni üzemekben a szakszervezetek árúsítják a téglajegyeket, a falvakban pedig a háziasszonyok, az egyszerű parasztasszonyok - a nőtanácsok tagjai - keresik fel szomszédaikat. A hajdu-bihari asszonyok eddig több mint hatvanhatezer forint értékű téglajegyet vásároltak. /MTI/

- o -

Néhány év múlva az ország jelentős részén a sopronhorpácsi nemesített Béta-Poli cukorrépat termeljük

1957 szeptember 15

Az idén kapott fajta-elismerést a sopronhorpácsi Növénytermesztési és Nemesítési Intézetben előállított "Béta-Poli" cukorrépa-fajta. Az új fajta tíz százalékkal több cukrot ad. Nemcsak a répa cukortartalma magasabb, hanem gyökértermése is nagyobb, mint az eddigi legjobb fajta, a szintén Sopronhorpácson kinemesített K 91-es cukorrépa. Az idén ötven mázsa magot adott át az intézet a cukorgyáraknak, amelyet jövőre a cukorgyárak körzetében vetnek el többszáz holdon. Jövőre már 50-60 vagon Béta-Poli cukorrépa vetőmaggal tudják ellátni a termelőket és továbbszaporító gazdaságokat. Ugy számítják, hogy néhány év múlva már az ország jelentős részén a Sopronhorpácson nemesített Béta-Poli cukorrépat termesztik. Az új, kiváló cukorrépa-fajta iránt nagy az érdeklődés külföldön is. /MTI/

- o -

B 13. kiadás

1957. szeptember 15. 15 óra 10 perc

Időjárásjelentés

1957. szeptember 15.

Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 15.-én vasárnap délelőtt:

Erős éjszakai lehülés
Skandináv félsziget feletti még mindig igen alacsony nyomású ciklon áramlásának megfelelően északnyugatról további hideglégemegyeket szállít nyugat, Közép, valamint Dél-Európa egy része fölé. Az éjszakai lehülés az említett helyeken erőteljes volt, Ausztriában helyenként 1-3, a brit szigeteken, Franciaországban, Németországban és Lengyelországban általában 6-9 fokos minimum-értékek alakultak ki.

Hazánkban szombaton felhős volt az égbolt és ország-szerte esett az eső. A késő esti órákban és éjszaka több helyről zivatar is jelentettek. Mákon 31, Kiskunfélegyházán 25, Szigetvárott 24, Kiskunhalason 23, Turkevén 19, Szentgotthardon, Marcaliban Baján és Miskolcon 15 mm eső hullott. A hőmérséklet napközben északnyugaton 12-16, máshol 19-22 fokig emelkedett. Ma hajnalban nyugaton 3-7, keleten 9-12 fokig hűlt le a levegő. A talajközeli légrétegekben soronban, Szentgotthardon, Pápán és Zalaegerszegen 2, Kaposvárott 1 fokot mértek.

Budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 3.8 fokkal, a légnemés napi középértéke 5.7 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten vasárnap 12 órakor a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, mérsékelt emelkedő irányzatú.

Várható időjárás hétfőn estig: Változó felhőzet, néhány helyen futó záporosó. Mérsékelt, időnként élénk nyugati szél. Az éjszakai lehülés erős marad. A nappali hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: Általában 5-8 fok között, de északnyugaton 5 fok alatt. Legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 14-17 fok között, keleten néhány helyen 17 fok felett. /MTI/

B 14. kiadás 1957. szeptember 15. 15 óra 55 perc

Sziklai Sándor nevét vette fel a budai járási munkásörzászlóalj

1957. szeptember 15.

Vasárnap délelőtt Budakeszin a régi sportpályán tartották meg a budai járási munkásörzség zászlóavató és névadó ünnepségét. A budai járás kommunistái díszes vörös selyemzászlót adományoztak a munkásörzászlóaljnak, amely az ellenforradalom napjaiban meggyilkolt Sziklai Sándor vezérőrnagy nevét vette fel. Az ünnepségen Máth Károly ezredes, Sziklai Sándor egyik volt harcostársa mondott beszédet. Ismertette Sziklai Sándor életútját, méltatta érdemait, a nemzetközi és a magyar munkásmozgalomban kifejtett tevékenységét. A munkásörök nevében Makkai János köszönte meg a zászlót és fogadalmat tett, hogy azt soha nem adják ki kezükből, becsülettel - névadójukhoz méltóan - helytállnak a néphatalom védelmében.

Az első emlékszalagot a zászlórudra a munkásörzászlóalj névadójának özvegye, Sziklai Sándorné kötötte fel, miközben három katonai repülőgép az ünnepség színhelye felett virágokat szórt és tiszteletköröket írt le, majd a pártszervezetek, üzemek, vállalatok, hivatalok, intézmények, tömegszervezetek képviselői kötöttek szalagokat a zászlórudra. Az ünnepség a munkásörzászlóalj díszmenetével ért véget.

Az ünnepség résztvevői ezután a Vörös Hadsereg utja 8. számú házhoz mentek, ahol Sziklai Sándor és apósa, a vele együtt mártírhalált halt régi kommunista harcos Kis Lajos lakott. Az épület falán emléktáblát lepleztek le. Az emléktáblán a következők állnak: "E házban haltak hősi halált Sziklai Sándor vezérőrnagy és Kis Lajos elvtársak, 1956. október 26.-án, az ellenforradalmárok ellen vívott harcukban". Az emléktábla leplezése alkalmából a budai járási pártbizottság nevében Sárkány Zoltán, a Magyar Partizánszövetség képviselője, Berecz Béla vezérőrnagy, a Néphadsereg és a Hadtörténelmi Múzeum dolgozói nevében Horváth Miklós őrnagy mondott beszédet. A beszédek után a lenini gyászinduló akkordjai mellett az épület falát hamarsan elborították a kegyelet koszorúi. /MTI/

4830

B 15. kiadás 1957. szeptember 15. 16 óra - perc

Pécs város munkásörzászlóaljának névadó ünnepsége

1957. szeptember 15.

Szeptember 15.-én tartotta Pécs város munkásörsege zászlóavató és névadó ünnepségét.

Az ünnepséget a zászló és virágdíszbe öltözött Postás Sporttelepen rendezték meg. Ott voltak a párt, a tanács vezetői, a társadalmi szervezetek küldöttei és sok pécsi dolgozó, bányászok, üzemi munkások, tisztviselők és diákok.

A városi pártbizottság nevében Hucker Ferenc nyújtotta át az MSZMP Pécs városi bizottságának ajándékát, a vörös zászlót, majd utána a munkásör-zászlóalj az 1919-es proletárdiktatúra legendás hírű katonai parancsnokának, Bendler Jenőnek nevét vette fel. A párt, a tanács a KISZ, a Nőtanács, a Hazafias Népfront, a fegyveres alakulatok és üzemek képviselői ezután szalagokat kötöttek a zászlóra.

Az avatóünnepségen Harmati Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának tagja és Halas Lajos ezredes, a munkásörség országos parancsnoka mondott beszédet.

A pécsi munkásörség tagjai esküvel fogadták, hogy ha kell, életük árán is megvédelmezik a néphatalmat. /MTI/

A Balatoni Hetek harmadik vasárnapja a somogyi parton

1957. szeptember 15.

A Balatoni Hetek harmadik vasárnapján Balatonföldvárott a Balatoni Borhét keretében szőlészeti és borászati ankát volt.

Dr. Soós Gábor, a Földművelésügyi Minisztérium növénytermelési főigazgatóságának főigazgatója / után Katona Zsigmond, a kertészeti és szőlészeti főiskola tanára tartott előadást "Balaton-környék szőlészeti fejlődéséről és jelentőségéről" címmel.

Előadását számos hozzászólás követte. /MTI/

1530

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1957. szeptember 15. 1/2 óra - perc

Móra Ferenc kiskundorozsmai mártirrol nevezték el a szegedi járás munkásörsgét

1957. szeptember 15.

A szegedi járás munkásörsgének zászlóavató és névadó ünnepségét Kiskundorozsmaiban tartották a tanácsháza előtti főtéren. Az elnökségben ott volt Móra Ferencné idős dolgozó parasztasszony, az 1919-ben mártírhalált halt kiskundorozsmai agrárproletár özvegye, akinek férjéről, a kiskundorozsmai 19-es direktórium tagjáról nevezték el a járás munkásörsgét.

A névadó és zászlóavató ünnepségen Náneth Károly, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára köszöntötte a Kiskundorozsma főtéren felsorakozott munkásör, kerhetalmista és honvéd egységeket, majd Rigo István, a kiskundorozsmai gépállomás igazgatója a járás gépállomásainak aranyhímezésű hatalmas piros selyemzászlóját átadta a munkásörsgnek. /MTI/

Kiállítás az ellenforradalom eseményeiről Tatabányán

1957. szeptember 15.

A Hozzefias Népfrent Komárom megyei bizottsága rendezésében vasárnap kiállítás nyílt Tatabányán az ellenforradalom budapesti és Komárom megyei eseményeiről. A kiállítást Vass Istvánné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke nyitotta meg. Résztvettek a megnyitón az ellenforradalom több áldozatának hozzátartozói is.

A kiállításon ezenkívül azt is bemutatják, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt felhívására hogyan indult meg a széntermelés, az építőmunka az ország legnagyobb szénmedencájában, Tatabányán.

A 25 tablónés a 8 vitrinben elhelyezett fényképeket és írásos dokumentumokat már a megnyitón többszáz tatabányai dolgozó nézte meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1957. szeptember 15. 1 1/2 óra - perc

Horgászverseny: 72 résztvevővel - három kiló halalal

1957. szeptember 15.

A sztálinvárosi kikötőben vasárnap viharos erejű szélben reggeltől délig 73 sporthorgász leste reménykedve a halakat. Kevés szerencsével: összesen három kiló halat fogtak. Fekete István a győztes 80 dekás süllővel nyerte az idei sztálinvárosi horgászversenyt. A második és harmadik helyezett is süllőt /70 és 50 dekásakat/ fogott.

A versenyt követő hagyományos halászbéd azért nem maradt el, mert jól előre gondoskodtak ötven kiló halról: még a hét közepén megvásárolták a husboltban. /MTI/

Irodalmi ankát Szolnokon

1957. szeptember 15.

Szeptember 14.-én, szombaton szolnoki írók irodalmi ankát tartottak. Kiosztották a megyei tanács irodalmi pályázatának díjait, megvitatták a megyei irodalmi problémáit.

Este a szolnoki József Attila kulturális otthonban irodalmi est volt, amelyen a megye íróink művei szerepeltek nagy sikerrel. /MTI/

A világ legkisebb hegedűje

1957. szeptember 15.

Czinege József, a szolnoki vasutállomás dolgozója már hosszabb idő óta készít egy miniatűr hegedűt. A hegedű hossza mindössze négy és fél, szélessége pedig két és fél centiméter. Ilyen kicsiny hegedű még nem ismeretes a világon. A kis hegedű rövidesen elkészül. /MTI/

B 18. kiadás

1957. szeptember 15. 18 óra 55 perc

Répcementi mezőgazdasági kiállítás és vásár múlt Tompaládonyban

1957. szeptember 15.

Vasárnap délelőtt répcementi mezőgazdasági kiállítás és vásár múlt a Vas megyei Tompaládony községben. A 30 holdas réten felállított kiállítási pavilonokat, vásári sátrakat már a korai délelőtti órákban többezren keresték fel a répcementi falvakból.

A kiállításon a répcementi szántóföldi növényeit, és a tájról jellemző kiváló állatfajtákat mutatták be. A meggyespusztai, a kincsűpusztai állami gazdaságok - a vidék legna-gyobb gazdaságai - elhozták a kiállításra jeltejelű tehensiket, a mesterséges megtartmányításból származó borjakat. Sokan megnézték a büki Lenin, a simasági Május 1. és a nagygyeresdi Petőfi Termelőszövetkezet pavilonját. Mesterháziáról,ajtoskálról, Simaságról, Tompaládonyból, Nemesládonyból sok egyénileg dolgozó paraszt hozta el a kiállításra legjobb tulajdonságú szarvasmarhát.

A vásári részleg hárommillió forintos árukészlettel állt a vásárlók rendelkezésére. Ruházati és háztartási, valamint kiegészítő is tartottak. Délután ügétőverseny és több sport- és kulturális rendezvény volt. /MTI/

A munkásörtség kiskunfélegyházi, kalocsi és kiskunhalasi ünnepségei

1957. szeptember 15.

Kiskunfélegyházán és Kalocsán vasárnap a munkásörtség névadó- és zászlóavató ünnepséget tartott. A kiskunfélegyházi munkásörtséget Mártonfi Ernőről, az 1919-es Tanácsköztársaság mártírhalált halt kiskunfélegyházi funkcionáriusáról nevezték el. A kalocsiak a 19-es direktorium elnöke, Csukó Imre nevét hímezték zászlójukra.

Kiskunhalason szombaton délután tette le az esküt a munkásörszázalék. /MTI/

B 19. kiadás

1957. szeptember 15. 17 óra 55 perc

A munkásörtség zászlóavató és névadó ünnepsége-Celldömökön

1957. szeptember 15.

Vas megyében vasárnap tartották a celldömöki járási munkásörszázad zászlóavató és névadó ünnepségét.

Ünnepi beszédet Rózsa Géza, az MSZMP járási titkára mondott. Megemlékezett a munkásörszázad névadójáról, Szalai József nagy-simonyi kommunistáról, aki az ellenforradalom idején halt mártírhalált.

Az ünnepi beszéd után a munkásörtség átvette zászlaját, amelyre az üzemek és hivatalok képviselői kötöttek szalagot. /MTI/

Névszázötvenhét tanácsost választottak meg vasárnap Győr-Sopron megyében

1957. szeptember 15.

Győr-Sopron megyében a legutóbbi tanácsostválasztások óta tíz megyei, harminc járási, harminchárom városi és háromszá-nyolcvannégy községi tanácsosthelye üresedett meg. Az új tanácsostokat vasárnap választották meg a megyében. 73.681-en járultak az urnákhoz. Sok helyen már reggel hat órakor megkezdődött a szavazás és a déli órákban már sorjában jelentették a községek a szavazás befejeztét.

A kaposvári járásból 15.30 perckor jelentették, hogy a járás egész területén befejeződtek a szavazások. A szavazók mindannyian a Népfront jelöltjére adták le szavazatukat. Győr városban délután 5 óráig a szavazók 75 százaléka jelent meg az urnáknál. Mosonmagyeróvárott csupán 74 szavazó nem élt szavazati jogával. A nyugati határszélen a soproni járásban kivétel nélkül a Hazafelnépfront-jelöltjeit választották meg.

A késő délutáni órákban már mindenhol befejeződtek a szavazások és a megyei tanácsos összesítették az eredményeket. A választások részletes eredményeiről csak hétfőn lehet pontos képet nyerni. /MTI/

B 20. kiadás 1957. szeptember 15. 11 óra 15 perc

Megkezdődtek a nagykőrösi Arany-napok - A Munka Vörös Zászló
Érdemrendjével tüntették ki a 400 éves nagykőrösi Arany János
gimnáziumot

1957. szeptember 15.

Hármas jubileum - Arany János születésének 140., halálának 75. és a helyi Arany János gimnázium fennállásának 400. évfordulója - köszöntésére ébredt vasárnap Nagykőrös. De az ünnep nemcsak Nagykőrösre - az egész ország megemlékezik költőjéről. Már szombaton este sokan jöttek a városba, így a budapesti és vidéki vendégeken kívül öttagú kulturális delegáció Nagyszalontáról. Vasárnap reggel a vendégek további csoportjai érkeztek: a párt és a kormány vezetői, képviselők, írók, akadémikusok, a szomszédos falvak és városok küldöttségei, a 400 éves gimnázium volt növendékei. Az évforduló alkalmából Nagykőrösre érkezett Szemlér Ferenc, a romániai írószövetség titkára és Haralambie Gramescu műfordító, számos Arany-vers román fordítója.

A nagykőrösi Arany-napok megnyitó ünnepsége reggel 9 órakor kezdődött, az ősi gimnázium előtti parkban. Megjelent az ünnepségen Dobi István, a Népköztársasági Elnöki Tanácsának elnöke, Orbán László, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális Ugrai Ferenc vezérőrnagy, a Néphadsereg vezérkari főnöke, Mihályfi Ernő művelődésügyi miniszterhelyettes, a párt és a Pest megyei tanács vezetői, tudományos és kulturális életünk számos kiváló képviselője. Eljöttek az Arany János ünnepségekre hazánkba érkezett romániai küldöttségek tagjai is. Résztvettek az ünnepségen Krasztju Sztrojesev, a Bolgár Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, Vasile Moldovan, a Román Népköztársaság budapesti nagykövetségének ügyvivője, valamint több más baráti ország diplomáciai képviselőinek tagjai.

Himnusz hangjai után a gyűlést Bartha Antal, a nagykőrösi városi tanács elnöke nyitotta meg, majd Dobi István a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke mondott beszédet.

- Tisztelt Ünneplő Közönség!

- Arany Jánosnak, a nagy költőnek emlékeztete hozott össze itt bennünket, nagykőrösiekot és vendégeket ebben a városban, amelynek a neve éppen úgy összeforrott a költő nevével, mint Nagyszalontás, azé a városé, amely Arany János szülőhelye volt és amelynek a kedves küldöttei most itt vannak közöttünk. Megbecsült, drága vendégeink, nemcsak Nagykőrösnek, hanem egész országnak a vendégei.
/folyt.köv./ osztályának vezetője,

B 21. kiadás 1957. szeptember 15. 19 óra 40 perc

/Nagykőrösi Arany-napok...1.folyt./ t

A költő száznegyven esztendeje született, száz esztendeje írta egyik legnagyobb kiteményét, A walesi bárdokat és 75 éve annak, hogy meghalt, eltemették. A hármás emlékünnepehez a nagykőrösiek egy negyediköt csatolnak: úgy számítják, hogy Arany Jánosról elnevezett gimnáziumuk most tölti be gazdag életének negy-századik esztendejét. A négy évforduló együtt sok mindenre ténit és emlékeztet és remélem, hogy tanulságait mindenki megszívleli, akit illet - mondotta Dobi István, majd így folytatta:

- Nem hivatásom, hogy a tudósok nyelvén próbáljak beszélni Arany Jánosról és a költészetéről, de nincs is rá szükség, elvégzik ezt a tudósok. Arról az Arany Jánosról szeretnék szólni, aki minden magyar embernek a tudatában, az emlékeztetében és a szívében él.

- Petőfi elveszett a csatában, Arany itt maradt. A császári zsernokság éveiben ő ostromozta a hibákat, bűnöket, tanította a népet a józanságra, a munkára, a szorgalomra, a tudás megbecsülésére. A magyar történelem fényes alakjainak és dicsőséges mozzanatainak megörökítésével bátorította, új életre buzdította a szabadságharc bukása után hitét, bizodalmit vesztett nemzetet. Tanított iskolában és tanított a verseivel, tanított tudós és szerkesztői munkaterületén. Volt abban valami jelképes, hogy 1851-ben éppen ebbe a városba hívták meg tanárnak és itt élt, ezek között az egyszerű, nagykőrösi magyarok között, majdnem tíz esztendeig. Tanította őket, de azt gondolom, sokmindent tanult is tőlük.

A 400 éves nagykőrösi gimnáziumról a következőket mondotta:

- Az iskolát valamikor a reformáció idején a nép alapította. Ha valami nagy ur csinálta volna, a bécsi, vagy prágai levéltárakban meg lehetne találni az alapító, írásban lefektetett dicsőségét. De itt sem az okmány, a kutyabőr volt a lényeg, hanem az iskola. Senki se tartotta számon, hogy melyik kalmár, vagy mesterember adokozta hozzá az első aranyakat, mennyi földmunkát végeztek szegényperasztozok, akiknek talán betevő felatjuk se volt hermadnapra-negyednapra otthon. Már körülbelül 1580-tól irásos feljegyzések is vannak a rektorokról, tanárokról. Ugy gondolom, nagyobb dicsőség nekünk egy ilyen nép-alapította, népfenntartotta négy-százéves nagykőrösi gimnázium, mint bármelyik nagy nyugati birodalomnak az ő híres egyeteme, amit császárok, királyok, pápák alapítottak és széljárastól is óvni tudtak.

A szabadságharc leverése után, amikor az országot császári tisztviselők igazgatták, amikor eltörölték a magyar hivatali és oktatási nyelvet, amikor ved erőszakkal próbálták elnémtesíteni Magyarországot, - /folyt.köv./

/Nagykőrösi Arany-napok2.folyt./

ez a sokat szenvedett város fenntartotta a maga régi, magyar és református iskoláját, és meghívta falai közé Arany Jánost, a nemzet akkor élő legnagyobb költőjét, a 48-as szabadságharcosok itthonmaradót őrzőjét és képviselőjét. Léteért harcolt a nemzet és hogy ebben a l'harcban Arany betölthesse a maga hivatását, ahhoz Nagykovács népe adta meg neki a lehetőséget, amikor nyugodt megélhetést, kenyeret biztosított számára. Az osztrák zsarnokság és az elnémetesítés ellen folytatott harcnak így vált szellemi központjává Nagykovács és Arany János életének ebben a szakaszában született meg sok más nagy költeménye mellett A walesi bárdok, a császári önkény ellen való tiltakozás legszebb és legvakmerőbb kifejezése.

A továbbiakban Dobi István méltatta Arany János életművét, hangsúlyozva, hogy nagy tanító volt, nagy költő és nagy példakép minden idők írói, költői számára. A maga korszakában felismerte az újat és minden tehetségével, minden képességével a haladás szolgálatába állt. Így tudott teljesen és tökéletesen egybeforrni népével - mondotta, majd a mai magyar írókról beszélt, kiemelve, hogy sokat kell tanulniok Aranytól, aki ismerte a népet, a haladás irányát, akinak egész életműve felel meg, előremutató. Méltányolta a magyar írók nyilatkozatát az ENSZ ötösbizottságának hamis jelentése, az ENSZ-nek a magyar belügyekbe való beavatkozása ellen. - Igen szép reményeket ébreszthet mind nyiunkban, hogy az ellenforradalomtól ütött sebek gyógyításában, szocialista építkezésünk folytatásában iróink és költőink teljes együttműködésére számíthatunk - hangsúlyozta. Elmondotta, hogy az imperialisták persze nem tudnak megbékülni az írók nyilatkozatával sem, azt állítják, hogy erőszakkal vették rá az írókat a nyilatkozat aláírására. Erre csak azt mondhatom: én tudom, hogy nem volt erőszak. S ha a nyugatiak valóban őszintén kíváncsiak Fője Géza, Tamási Aron, Simon István, meg a többiek véleményére az ötösbizottság jelentéséről és a magyar ügy ENSZ-beli tárgyalásáról - kérdezzék meg tőlük. Én tudom, hogy nem fogják kirokátba tenni a véleményüket.

A továbbiakban arról beszélt, hogy egyes nyugati újságok keveslik a tiltakozást aláíró írók számát, tudomásuk szerint 500-valahány magyar író van. Utána kérdeztem és megtudtam - mondta Dobi István - hogy ebben az 500-valahányban, nemcsak Aczél Tamás és Méray Tibor van benne, - akik természetesen nem írták alá az írók deklarációját, hanem mindazok, akik valamilyen címen segélyezésben részesültek az Irodalmi Alapból. Kérdezzék meg az emigránsokat és ha még szikrája él bennük a bírálat és önbírálat szellemének, kénytelenek lesznek beismerni, hogy minden számottevő írónk aláírta a tiltakozó nyilatkozatot. /folyt.köv./

/Nagykőrösi Arany-napok3.folyt./ t

És talán még azt is be fogják ismerni, hogy október után egyetlen számottevő magyar író sem szökött meg a hazájából. Itthon maradtak és dolgoznak.

Dobi elvtárs ezután a "Nagykőrösi Arany Napok" gazdasági vonatkozásairól, a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi kiállítás és vásár jelentőségéről beszélt. Nagykovács múltján és jelenén keresztül bizonyította a felszabadulás óta megtett fejlődést és felhívta a figyelmüket a szövetkezés előnyeire. A nagykovácsi gazdák, a nagykovácsi szakemberek akkor járnak el az iskola alapító őseik szellemében, hogy kialakítsák a nagyüzemi mezőgazdasági termelésnek itt, ezen a gyümölcs, szőlő- és zöldségtermelő homokon legalkalmasabb formáit és minél szélesebb körben alkalmazzák - mondotta, majd jó munkát, egészséget és szép sikereket kívánt a nagykovácsiaknak.

Beszédének befejezése után kürt és dobzó hangjai mellett uttörő küldöttség köszöntötte Dobi Istvánt. Ezután Szemlér Ferenc, a romániai írószövetség titkára felolvasta dr. Petru Grozának, a Román Nagy Nemzetgyűlés Elnöksége elnökének az Arany-ünnepségek résztvevőjéhez küldött levelét.

- Kedves nagykovácsi barátaim!

Jogosultnak érzem magam a "barát" megszólításra, miután másodszer örülhettem a nagykovácsiak üzenetének. Néhány hónappal ezelőtt az ottani diákok önképzőköre lapelt meg hívó sorával Arany János ünnepségükön való részvételre, majd Nagykovács dolgozó irodalmilag jobban felkészült barátaim segítségével böngésztem a nagy költő életéből azt az évtizedet, amit Nagykovács élt át. János emlékére rendezett egyhetes ünnepségükre, lehetőleg más román küldöttekkel együtt.

Nem kis sajnálkozással kísérik gondolataim odainduló honfitársaimat. Mi mindent mondhatna volna el közvetlenül élő szóval mindabból, ami ez alkalommal agyamba és szívembe tolul...

Be kell érnem azzal, hogy itthon elsárgult könyveim lapjain és irodalmilag jobban felkészült barátaim segítségével böngésztem a nagy költő életéből azt az évtizedet, amit Nagykovács élt át.

Belkiszememmel látom az utcát, amelyet ottani tanárkodás alatt naponta taposott és amely - felteszem - ma is viseli Arany János nevét és a szobrot, amelyet utolsó lakásának udvarán emeltek a kőröcsiek. Becsületükre válik, hogy igyekeztek megörökíteni a költő emlékét.

Olvasgatom azt is, amit Arany János lángesze az ott eltelt évek alatt alkotott és mélyebben értékelem a nagykovácsiak a kegyeletteljes hódolatát. Hiszen az ő városuk mentette meg Arany Jánost a mindennapi kenyér súlyos gondjaitól, amel'ekkel a zsarnok császári uralom szabadságharcos kiállásáért és forradalmi eszméiért sújtotta, elküldve őt szülőföldje, Nagyszalonta szerény jayzói állásából. /folyt.köv./

B 24. kiadás

1957. szeptember 15.

19 óra 55 perc

/Nagykőrösi Arany-napok4.folyt./

Nagykőrös teremtette meg számára ezt a légkört, - tanári széke menhelyén, tanártársaink szeretetében és tanítványainak ragaszkodásában sütkezve, - amely hozzásegítette, hogy ne veszítse el ihletét és visszanyerje költői termékenységét.

Román honfitársaink jelenléte jelképezze közös törekvéseinket arra, hogy a nagy magyar költő gazdag erkölcsi hagyatékából és a mi román költőink szellemi termékeiből - kölcsönösen mindjobban megismerve azokat - mint közös forrásból merítsünk lelkesedést és tetterőt, saját népeink és az egész emberiség boldogabb és békésebb jövője felé vezető uton, bátran, kéz a kézben haladván, tovább előre.

Gyomláljuk ki közös erővel az egyének és a népek lelkéből a gyűlölködéstől terhes multnak még közelünkben ólálkodó maradványait és az újabbösszetűzésekkkel fenyegető gonoszt.

A nagykőrösi román-magyar kézzorítás testesítse meg ez elhatározásunkat!

Petru Gróza"

Az ünnepi gyűlés után koszoruzási ünnepséget tartottak Arany János szobránál. A Népköztársaság Elnöki Tanácsának nevében Dobi István, a Művelődésügyi Minisztérium nevében Mihályfi Ernő miniszterhelyettes koszoruzta meg a szobrot. Ezután az MSZMP megbízottsága, a Magyar Tudományos Akadémia, a román kulturális küldöttség, budapesti és debreceni tanintézetek, majd a helyi társadalmi és tömegszervezetek, üzemek, iskolák, valamint a római katolikus és a református egyház képviselői helyezték el a szobor talapzatán a megemlékezés és a kegyelet virágait.

A délelőtti órákban került sor az Arany-napok alkalmából rendezett kiállítások megnyitására amelyeket Dobi István nyitott meg. Dobi István, valamint a párt és a kormány képviselői ezután megtekintették a kiállításokat.

A mezőgazdasági kiállításon Nagykőrös kilenc termelőszövetkezete és számos egyéni gazdálkodója mutatja be legszebb növényeit, - elsősorban kertészeti termékeit - és állatait. Az ipari kiállítás a nagykőrösi kisiparosok, ktsz-ek és helyi ipari üzemek jóminőségű, sokoldalú munkájáról ad bizonyítékot. A nagykőrösi képzőművészeti kör tagjai cifra kert műtermükben állították ki festményeiket, szobraikat. A kiállítások szomszédságában ipari vásár is nyílt, amely mintegy 7 millió forint értékű áru várja a vásárlókat. /folyt.köv./

B 25. kiadás

1957. szeptember 15.

19 óra perc

/Nagykőrösi Arany-napok5.folyt./ t. 10/11

Benépesült az Arany János gimnázium épülete is. Sokszáz "öregdiák" járta végig a 400 éves Alma Mater boltíves folyosóit, tágas osztálytermeit, ahonnan évekkkel, vagy évtizedekkel ezelőtt léptek ki az életbe. Csaknem 60 évfolyam, több száz volt növendéke jött el az ország különböző részeiből, felidézni a diákkor régi emlékeit és kegyelettel adózni az iskola nagy tanára, a nemzet nagy költője emlékének.

Fél 12 órakor az iskola udvarán megkezdődött az Arany János gimnázium 400 éves jubileumi ünnepsége. A Himnusz hangjai után Zilahy Lajos, a gimnázium igazgatója méltatta Arany János nagykőrösi munkásságát, a városban kifejtett költői tevékenységét és nagy lelkiismerettel és gondos szeretettel végzett tanári munkáját. Ezután Szigeti József, a művelődésügyi miniszter első helyettese

Beszélt Aranyról, aki nemcsak a nemzet, hanem az egész nép költője is volt. Arany János tudta: a népnek nemcsak a nemzeti, hanem a társadalmi elnyomás ellen is harcolnia kell, tudta, hogy a nagy nemzeti szabadságküzdelmeknek nemcsak az idegen, hanem a hazai elnyomók lerázása is az értelme - mondotta. /jelképe

Arany és Petőfi barátságát úgy jellemezte, hogy az szinte/annak a z osztályszövetségnek, amelyen ma néphatalmunk alap-szik. Ez a szövetség a munkásosztály és a parasztság szövetsége, nemcsak hazánk általános társadalmi haladását, hanem kulturális fejlődésünket is biztosítja, megteremti a lehetőséget a város és a falu közötti kulturális különbségek csökkentésére és teljes eltűnésére.

Szigeti József beszéde végén kifejezte kívánságát: a gimnázium tanárai, diákjai úgy dolgozzanak, hogy az iskola következő négy száz esztendeje is olyan sikeres legyen, mint az első négy száz év volt.

Szigeti József beszéde után Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke átadta a Munka Vörös Zászló Érdemrendjét a 400 éves Arany János gimnáziumnak. A kitüntetés alkalmával Dobi István a következőket mondotta: /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás 1957. szeptember 15. 1/10 óra 05 perc

/Nagykőrösi Arany-napok6.folyt./

Tisztelt ünneplő közönség! Kedves Elvtársak!

Örömmel jöttem a Nagykőrösi Arany János gimnázium 400 éves fennállásának ünnepére, mert ez az iskola, itt a Duna-Tisza közén, olyan hagyományokkal rendelkezik, amelyek eleven erőt képviselnek a jelenben is és előremutatnak a jövő felé.

Az iskola, szinte már alapításakor eljegyezte magát a haza és a haladás szolgálatának szorosán összefonódó ügyével. Az igazi hazaszeretet és a kultúra fellegvárát és menedékhelyét a török időkben, s még inkább az az utána következő Habsburg-ellenyomás idején. Milyen erő és hit kellett ahhoz, a haladás és kultúra milyen lobogó szeretete, hogy a török és német által szorongatott országból ennek az iskolának a tanulói eljuthassanak a szomszédos országok egyetemeire. Hiszen az iskola egyik tanulója, Kőrösi Csuda Demeter már az 1500-as évek közepén Krakkóban tanult.

Voltak visszaesések ennek az iskolának 400 éves történetében, de a sorsdöntő időkben mindig kitartott keletkezésének nagy eszményei mellett, amit többek között az is bizonyít, hogy történelmünk nagy fordulatánál önmagához és nagy hagyományaihoz mindig méltóan cselekedtek tanulói és tanári kara. Kossuth hívó szavára Gelgóczy Károly tanár vezetésével az egész diákság fegyvert fogott, s ott verekedett a dicsőséges pákozdi csatában. Becsülettel állta meg a helyét nem egy tanulója a Tanácsköztársaság Vörös Hadseregében is.

A békés időkben sokszor érte el a kultúra és a haladás tudományos gondolkodás olyan színvonalát, amely szinte példátlan iskolánk történetében. Így az 1850-es években olyan tanári kar tanított itt - Arany Jánossal az élen - hogy Jókai joggal kiáltott fel visszaemlékezésében: "Az volt szám a tanári kar! A Függettyükben nincs annyi csillag, mint akkor Nagykőrösön volt!" Ennek az iskolának a múltja elválaszthatatlanul fonódik össze népünk nagy költőjének, Arany Jánosnak a nevével, aki minttanár is, a köteleesség teljesítés és a néphez, a hazához, az emberi haladás-hoz való hűség mintaképe volt. Páratlan örömmel nevelte és oktatta a rábizott fiatalokat és talán e nemes munka végzése közben születtek meg agyában és szívében "A walesi bárdok" halhatatlan sorai - éppen 100 évvel ezelőtt.

Nem lett méltatlan az Arany János gimnázium az elmúlt években sem a múlt nagy hagyományaihoz. Törös László tanár, felbecsülhetetlen értékű Arany János örökségeket mentett meg a fasiszta pusztítástól, a felszabadulás után pedig a tanári kar megküzdött a konzervatív ellenállással és szélesre tárta kapuit a munkás- és parasztyermekek előtt, hogy segítsen teljesíteni azt, /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1957. szeptember 15. 2 óra 00 perc

/Nagykőrösi Arany-napok7.folyt./

amiért a nagy elődök fáradtat: a nép kulturális felemelkedését. A négyosztályos kis iskolából, tizenöt osztályt számláló nagy iskola lett, amely az oktató-nevelőmunkában is szép eredményeket ért el és igyekszik méltó lenni az 1850-es évek nagyhirű tanári karához.

Az októberi ellenforradalmi események zavart és visszaesést idéztek elő ebben az iskolában is. A tanári kar és a KISZ-ben tömörült fiatalok azonban bátran és határozottan, egészen rövid idő alatt megszüntették az anarchiát és a felelőtlen uszításon egy-kettőre urrá lett az iskola igazi szellemi hagyatéka: az elmélyült, komoly színvonalas munka, a haza- és a haladás ügyének igaz szolgálata.

A kitüntetés: a Munka Vörös Zászló Érdemrendje, amelyet Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevében átnyujtok - tisztelgés a múlt előtt, elismerés a jelen munkájáért, de legfőképpen kötelezettség a jövőre nézve. Kötelezettség, hogy a tanári kar és a tanuló ifjúság az iskola nagy hagyományaihoz méltóan, ingadozás nélkül, egyre magasabb színvonalu, oktató-nevelőmunkával és kulturális tevékenységgel szolgálja hazánk szocialista építésének, a nemzetközi munkás szolidaritásnak és a világbékének magasabb ügyét.

Elkezdek kívánnak szívből az iskola minden tanárának, alkalmazottjának és tanulójának kitartó akaratot, sok sikert, jó egészséget s ezzel Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa nevében átnyujtom a gimnáziumnak a Munka Vörös Zászló Érdemrendjét.

A kitüntetés Zilahy Lajos, a gimnázium igazgatója vette át. A jubileum alkalmából dr. Törös László tanárt az Elnöki Tanács a Szocialista Munkáért Érdeméremmel, a Nevelődésügyi Minisztérium pedig az iskola három másik pedagógusát az oktatásügy kiváló dolgozója címmel tüntette ki. akadémiái levelező

A Magyar Tudományos Akadémia nevében Bóka László / tag köszöntötte a 400 éves iskolát. Juliu Ghisa, a nagyváradi tartományi pártbizottság titkára adta át a bihari magyar és román dolgozók üdvözlését. Daniellisz Ernő, a román kulturális küldöttség tagja felolvasta a nagyszalontai Arany János gimnázium tanárainak és diákjainak a jubiláló iskolához írott levelét. A debreceni kollégium, a debreceni Fezekes Mihály gimnázium és a budapesti Arany János oktató és nevelőintézet küldöttel tolmácsolták ezután a 400 éves gimnázium testvériskoláinak üdvözlését.

/folyt.köv./

B 26. kiadás 1957. szeptember 15. 10 óra 05 perc

/Nagykőrösi Arany-napok6.folyt./

Tisztelt ünneplő közönség! Kedves Elvtársak!

Örömmel jöttem a Nagykőrösi Arany János gimnázium 400 éves fennállásának ünnepére, mert ez az iskola, itt a Duna-Tisza közén, olyan hagyományokkal rendelkezik, amelyek eleven erőt képviselnek a jelenben is és előremutatnak a jövő felé.

Az iskola, szinte már alapításakor eljegyezte magát a hazára és a haladás szolgálatának szorosan összefonódó ügyével. Az igazi hazaszeretet és a kultúra fellegvárá és menedékhelye volt a török időkben, s még inkább az az utána következő Habsburg-ellenyomás idején. Milyen erő és hit kellett ahhoz, a haladás és kultúra milyen lobogó szeretete, hogy a török és német által szorongatott országból ennek az iskolának a tanulói eljuthassanak a szomszédos országok egyetemeire. Hiszen az iskola egyik tanulója, Kőrösi Csuda Demeter már az 1500-as évek közepén Krakkóban tanult.

Voltak visszaesések ennek az iskolának 400 éves történetében, de a sorsdöntő időkben mindig kitartott keletkezésének nagy eszményei mellett, amit többek között az is bizonyít, hogy történelmünk nagy fordulatainál önmagához és nagy hagyományaihoz mindig méltóan cselekedtek tanulói és tanári kara. Kossuth hívó szavára Gelgóczy Károly tanár vezetésével az egész diákság fegyvert fogott, s ott verekedett a dicsőséges pákozdi csatában. Becsülettel állta meg a helyét nem egy tanulója a Tanácsköztársaság Vörös Hadseregében is.

A békés időkben sokszor érte el a kultúra és a haladó tudományos gondolkodás olyan színvonalát, amely szinte példátlan iskoláink történetében. Így az 1850-es években olyan tanári kar tanított itt - Arany Jánossal az élen - hogy Jókai joggal kiáltott fel visszaemlékezésében: "Az volt szám a tanári kar! A Füsttyukban nincs ennyi csillag, mint akkor Nagykőrösön volt!" Ennek az iskolának a múltja elválaszthatatlanul fonódik össze népünk nagy költőjének, Arany Jánosnak a nevével, aki mint tanár is a kötelesség teljesítés és a néphez, a hazához, az emberi haladás-hoz való hűség mintaképe volt. Páratlan örömmel nevelte és oktatta a rábizott fiatalokat és talán e nemes munka végzése közben születtek meg agyában és szívében "A walesi bárdok" halhatatlan sorai - éppen 100 évvel ezelőtt.

Nem lett méltatlan az Arany János gimnázium az elmúlt években sem a múlt nagy hagyományaihoz. Törös László tanár, felbecsülhetetlen értékű Arany János örökségeket mentett meg a fasiszta pusztítástól, a felszabadulás után pedig a tanári kar megküzdött a konzervatív ellenállással és szélesre tárta kapuit a munkás- és parasztyermekek előtt, hogy segítsen teljesíteni azt, /folyt.köv./

B 27. kiadás 1957. szeptember 15. 10 óra 05 perc

/Nagykőrösi Arany-napok7.folyt./

amiért a nagy elődök fáradtat: a nép kulturális felemelkedését. A négyosztályos kis iskolából, tizenöt osztályt számláló nagy iskola lett, amely az oktató-nevelőmunkában is szép eredményeket ért el és igyekszik méltó lenni az 1850-es évek nagyhirű tanári karához.

Az októberi ellenforradalmi események zavart és visszaesést idéztek elő ebben az iskolában is. A tanári kar és a KISZ-ben tömörült fiatalok azonban bátran és határozottan, egészen rövid idő alatt megszüntették az anarchiát és a felelőtlen uszításon egy-kettőre urrá lett az iskola igazi szellemi hagyatéka: az elmélyült, komoly színvonalú munka, a hazára és a haladás ügyének igaz szolgálata.

A kitüntetés: a Munka Vörös Zászló Érdemrendje, amelyet Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevében átnyujtok - tisztelgés a múlt előtt, elismerés a jelen munkájáért, de legfőképpen kötelezettség a jövőre nézve. Kötelezettség, hogy a tanári kar és a tanuló ifjúság az iskola nagy hagyományaihoz méltóan, ingadozás nélkül, egyre magasabb színvonalú, oktató-nevelőmunkával és kulturális tevékenységgel szolgálja hazánk szocialista építésének, a nemzetközi munkás szolidaritásnak és a világbékének magasabb ügyét.

Elkezdek kívánni szívből az iskola minden tanárának, alkalmazottjának és tanulójának kitartó akaratot, sok sikert, jó egészséget s ezzel Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa nevében átnyujtom a gimnáziumnak a Munka Vörös Zászló Érdemrendjét.

A kitüntetés Zilahy Lajos, a gimnázium igazgatója vette át. A jubileum alkalmából dr. Törös László tanárt az Elnöki Tanács a Szocialista Munkáért Érdeméremmel, a Nevelődésügyi Minisztérium pedig az iskola három másik pedagógusát az oktatásügy kiváló dolgozója címmel tüntette ki. akadémiái levelező

A Magyar Tudományos Akadémia nevében Bóka László / tag köszöntötte a 400 éves iskolát. Juliu Ghisa, a nagyváradi tartományi pártbizottság titkára adta át a bihari magyar és román dolgozók üdvözlését. Danielisz Ernő, a román kulturális küldöttség tagja felolvasta a nagyszalontai Arany János gimnázium tanárainak és diákjainak a jubiléum iskolához írott levelét. A debreceni kollégium, a debreceni Fazekas Mihály gimnázium és a budapesti Arany János oktató és nevelőintézet küldöttel tolmácsolták ezután a 400 éves gimnázium testvériskoláinak üdvözlését.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1957. szeptember 15. 20 óra 15 perc

/Nagykőrösi Arany-napok8. folyt.

Az "örégiák-k" nevében Marton Géza, Kossuth-díjas akadémikus, a nagykőrösi gimnázium 60 évvel ezelőtt végzett növendéke szólt.

A jubileumi ünnepség első része - a gimnázium énekkerének előadásában - Liszt-Ünnepi delával ért véget.

Az ünnepség második részében Arany János emlékmúzeum megnyitása alkalmából Trencsény-Wallapfel Imre akadémikus, a nagykőrösi évek tanulsága címmel tartott előadást, majd megnyitotta a múzeumot és leleplezte az Arany János nagykőrösi tanárkodásának emlékére a gimnázium falán elhelyezett táblát.

Délután irodalmi ünnepséget rendeztek az Arany János Művelődési Házban.

Az Arany-napok alkalmából vasárnap délután Nagykőrösön különböző sportversenyeket is rendeztek. /MTI/

A Munka Vörös Zászló Érdemrendjével tüntették ki a 400 éves nagykőrösi Arany János gimnáziumot

1957. szeptember 15.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a nagykőrösi Arany János gimnáziumnak fennállásának 400. évfordulója alkalmából, eredményes működése elismerésül a Munka Vörös Zászló Érdemrendje, valamint dr. Törös Lászlónak, a nagykőrösi Arany János gimnázium tanárának kiváló elméleti és szakmai munkája, valamint az "Arany János reliquiák" megőrzése terén szerzett érdemei elismerésül a "Szocialista Munkáért" Érdemérem kitüntetését adományozta.

A kitüntetést Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke nyújtotta át vasárnap Nagykőrösön. /MTI/

VEGE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1957. szeptember 16. 6 óra -- perc

Az állami gazdaságok legjobb boreikat küldik a brüsszeli világkiállításra

1957. szeptember 16.

A tavasszal megnyíló brüsszeli világkiállításra az állami gazdaságok a legjobb boreikat küldik. Szekemberekből álló háromtagú bizottság járta végig a bortermelő állami gazdaságokat és válogatta ki azokat a borekat, amelyek alkalmasak arra, hogy visszaszerezzék a magyar bor régi világhírnevét. Ilyennek találják a tokaji aszút és a szemorodnit, a badacsonyi szürke barátot és rizlinget, a móri ezerjót, a domoszlói rizlinget, a vörös borek közül pedig a szekszárdi kadarkát és a villányi burgundit. A kiválasztott borekat most kezdték gyűjteni a budapesti borpincékbe. A kiállításra a borekat palackozzák és az üvegeket izlással, magyaros motívumokkal díszített címkével látják el. /MTI/

Gyenge a termés - mégsem lesz mézhiány

1957. szeptember 16.

Az időjárás nem kedvezett a mézészéknél nevelő növényeknek, ezért az idei méztermés jóval gyengébb, mint a múlt évi. Ennek ellenére a lakosság évi szükségletét fedezni tudják, viszont az 1958-as exportterveket csökkenteni kell.

A méhészek, főleg Bács- és Vas megyében, éppen a gyenge méztermés miatt, nem képesek átteleltetni méhészládjaikat, ezért a Méhészeti Szövetkezeti Központ többmillió forintos hitelt kért részükre a Magyar Nemzeti Banktól. Agyorssegélyeket a jövő évi termésből kell visszafizetni. /MTI/

